

Πρότυπο Πειραματικό Λύκειο Μυτιλήνης
Τάξη Β'

ΕΡΕΥΝΗΤΙΚΗ ΕΚΘΕΣΗ

Θέμα

**« Το ΠΠΛΜ στην αναζήτηση στοιχείων Ευρωπαϊκής
κουλτούρας στην Ελλάδα»**

ΕΙΣΑΓΩΓΗ

Ο στόχος της ομάδας μας ήταν να ανακαλύψουμε τί σημαίνει για εμάς η έννοια Ευρωπαϊκή κουλτούρα και τις επιδράσεις της στην καθημερινότητά μας. Είναι ένα θέμα, που παρόλο που κατέχει πρωταρχικό ρόλο στη ζωή μας ,δεν διακρίναμε ποτέ την ύπαρξή της. Αυτή η ερευνητική εργασία μας έδωσε την ευκαιρία να ανακαλύψουμε τα στοιχεία της Ευρωπαϊκής κουλτούρας μέσα από την ελληνική κοινότητα.

ΜΕΘΟΔΟΛΟΓΙΑ

Συλλέξαμε πληροφορίες και οπτικό υλικό από το διαδίκτυο ή από προσωπικές πηγές. Αυτές τις δημοσιεύσαμε με τη βοήθεια των ιστοσελίδων :

- ❖ www.diigo.com
- ❖ www.padlet.com

ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ

Ο σκοπός της Ευρωπαϊκής Ένωσης, όπως και της Ευρωπαϊκής Οικονομικής Κοινότητας, όπως ονομαζόταν αρχικά, συνίσταται στην εξασφάλιση της ειρήνης και της ευημερίας των λαών της με τη δημιουργία μιας οικονομικής και πολιτικής ένωσης. Τα κράτη-μέλη έχουν αναλάβει την υποχρέωση να πραγματοποιήσουν αυτόν το στόχο με κοινή εργασία στο πλαίσιο της Ένωσης.

Η οικονομική ενοποίηση της Ευρώπης άρχισε μετά το τέλος του Β' Παγκόσμιου πολέμου. Αρχικά, έξι αναπτυγμένες βιομηχανικές χώρες, το Βέλγιο, η Γαλλία, η Γερμανία, η Ιταλία, το Λουξεμβούργο και η Ολλανδία, δημιούργησαν στις 18 Απριλίου 1951 την **Ευρωπαϊκή Κοινότητα Άνθρακα και Χάλυβα** (ΕΚΑΧ) με τη Συνθήκη του Παρισιού.

Η κοινότητα ήταν ένα εγχείρημα ειρήνης, οικονομικής συνεργασίας και ανασυγκρότησης των οικονομιών του ευρωπαϊκού χώρου που είχαν καταστραφεί από το μεγάλο και αιματηρό πόλεμο. Κατάφερε να συνενώσει σε ένα θεσμικό πλαίσιο που διέπεται από την αρχή της ισότητας τους νικητές και τους ηττημένους του τελευταίου πολέμου. Στις 25 Μαρτίου 1957 υπογράφηκε από τις ίδιες χώρες η Συνθήκη της Ρώμης για την ίδρυση της Ευρωπαϊκής Οικονομικής Κοινότητας (ΕΟΚ) και της Ευρωπαϊκής Κοινότητας Ατομικής Ενέργειας (ΕΚΑΕ).

Την 1η Ιανουαρίου 1973 γίνονται μέλη της Ευρωπαϊκής Κοινότητας η Δανία, η Ιρλανδία και το Ηνωμένο Βασίλειο (πρώτη διεύρυνση της κοινότητας), ενώ την 1η Ιανουαρίου 1981 έγινε η ένταξη της Ελλάδας. Την 1η Ιανουαρίου 1986 προσχωρούν στην Ευρωπαϊκή Κοινότητα η Πορτογαλία και η Ισπανία (Ευρώπη των Δώδεκα).

Η Συνθήκη για την Ευρωπαϊκή Ένωση (που υπογράφηκε από τα κράτη-μέλη στο Μάαστριχτ της Ολλανδίας στις 7 Φεβρουαρίου 1992) αναθεώρησε τη Συνθήκη της Ρώμης και δημιούργησε την Ευρωπαϊκή Ένωση, η οποία βασίζεται αφενός

σε μια Κοινότητα που εξελίσσεται προς την οικονομική και νομισματική ένωση και αφετέρου στη διακυβερνητική συνεργασία σε ορισμένους τομείς.

Από την 1η Ιανουαρίου 1995, εντάχθηκαν στην Ευρωπαϊκή Ένωση τρία νέα κράτη, η Αυστρία, η Φινλανδία και η Σουηδία, εμπλουτίζοντας την Ένωση με την ιδιαιτερότητά τους και της παρέχουν νέες διαστάσεις στην καρδιά της Κεντρικής και Βόρειας Ευρώπης. Μία ακόμη Σκανδιναβική χώρα, η Νορβηγία, δεν εντάχθηκε στην Ευρωπαϊκή Ένωση μετά από δημοψήφισμα, στο οποίο ο νορβηγικός λαός αποφάσισε να μην προσχωρήσει, η χώρα στην Ένωση.

Την 1η Μαΐου του 2004 έγινε η νέα διεύρυνση της Ευρωπαϊκής Ένωσης με δέκα νέα κράτη: Πολωνία, Τσέχικη Δημοκρατία, Ουγγαρία, Σλοβακία, Λιθουανία, Λετονία, Σλοβενία, Εσθονία, Κύπρος και Μάλτα. Έτσι τα κράτη μέλη της Ευρωπαϊκής Ένωσης έγιναν 25.

Η Ευρωπαϊκή Ένωση έχει υιοθετήσει δικό της σύμβολο, τη σημαία της Ευρωπαϊκής Ένωσης, η οποία αποτελείται από δώδεκα αστέρια (τα αρχικά κράτη-μέλη που υπέγραψαν τη συνθήκη του 1992) κυκλικά μέσα σε μπλε φόντο.

Μια ματιά στο χάρτη δείχνει την ισχυρή οικονομική και πολιτική ενότητα που αποτελεί ο Ενιαίος Ευρωπαϊκός Χώρος και την ενίσχυση και γεωγραφική ολοκλήρωση που θα υποστεί με την εισδοχή των νέων υπό ένταξη χωρών. Η Ενιαία Ευρώπη θα καταστεί η ισχυρότερη οικονομική δύναμη, με μεγάλο σε μέγεθος πληθυσμό, σε ολόκληρη την υφήλιο. Το ζήτημα είναι να χρησιμοποιηθεί η συγκεντρωμένη αυτή δύναμη για την ενίσχυση της παγκόσμιας ειρήνης και την ειρηνική διευθέτηση των διαφορών, την ευημερία των λαών της και την ανάπτυξη των χωρών του Τρίτου Κόσμου, των οποίων οι λαοί υποφέρουν από τη μαζική φτώχεια, τις επιδημίες και τους λιμούς.

Η Συνθήκη του Μάαστριχτ έθεσε σε πρώτη προτεραιότητα τα ζητήματα οικονομικής ολοκλήρωσης του Ευρωπαϊκού χώρου.

Αποφασίστηκε η δημιουργία ενιαίου ευρωπαϊκού νομίσματος και η ολοκλήρωση των

πολιτικών που είχαν εφαρμοστεί με τη Λευκή Βίβλο (1985) για την κατάργηση των περιορισμών στην ελεύθερη διακίνηση εμπορευμάτων, κεφαλαίων και προσώπων στο εσωτερικό της Ευρωπαϊκής Ένωσης. Για το σκοπό αυτό, θεσπίστηκαν ορισμένα οικονομικά κριτήρια, όπως η σύγκλιση των ρυθμών πληθωρισμού στο χαμηλότερο κοινοτικό επίπεδο, η μείωση των ελλειμμάτων του δημόσιου προϋπολογισμού και η μείωση του δημόσιου χρέους, που έπρεπε να πετύχουν τα κράτη-μέλη για να συμμετάσχουν στην Οικονομική και Νομισματική Ένωση (ΟΝΕ).

Ελήφθησαν, επίσης, ορισμένα μέτρα για την ενίσχυση της σύγκλισης των οικονομιών του ευρωπαϊκού χώρου (δημιουργία του Ταμείου Συνοχής). Επιπροσθέτως, η Συνθήκη του Μάαστριχτ προέβλεπε την ανάπτυξη μιας κοινής ευρωπαϊκής εξωτερικής πολιτικής και κοινής πολιτικής για την ευρωπαϊκή ασφάλεια.

Οι στόχοι και οι πολιτικές που υιοθετήθηκαν στο Μάαστριχτ, όπως και ορισμένες διευθετήσεις για τον τρόπο λήψης αποφάσεων (κατάργηση της αρνησικυρίας - βέτο - για το σύνολο σχεδόν των θεμάτων που σχετίζονται με την οικονομική και νομισματική ενοποίηση) και για τη συμμετοχή του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου στη διαμόρφωση των πολιτικών, προκάλεσαν έντονες αντιδράσεις σε πολλές χώρες. Υποστηρίχτηκε ότι οι στόχοι είναι μονομερείς και παραβλέπουν τα έντονα οικονομικά και κοινωνικά προβλήματα που αντιμετωπίζουν οι χώρες της Ευρωπαϊκής Ένωσης, με κυρίαρχα τα προβλήματα της ανεργίας και του κοινωνικού αποκλεισμού και της καταπολέμησης των ανισοτήτων στην οικονομική ισχύ μεταξύ των περιοχών που αποτελούν την Ευρωπαϊκή Ένωση. Υποστηρίχτηκε, περαιτέρω, ότι, αντί να προωθήσει το όραμα της «Ευρώπης των Λαών», η Συνθήκη του Μάαστριχτ οδηγούσε στην «Ευρώπη των Τραπεζών», εξαιτίας της έμφασης στη νομισματική ενοποίηση και στο στρατηγικό ρόλο που παραχωρούσε στις Κεντρικές Τράπεζες.

Οι επικρίσεις αυτές οδήγησαν σε μια μερική αναθεώρηση της Συνθήκης του Μάαστριχτ που έγινε στο Άμστερνταμ στις

17 Ιουνίου 1997. Με τη Συνθήκη του Άμστερνταμ επιβεβαιώθηκαν οι κατευθύνσεις της Συνθήκης του Μάαστριχτ, ενώ υιοθετήθηκαν τέσσερις βασικοί, επιπλέον, στόχοι:

- ◆ Να τεθεί η απασχόληση και τα δικαιώματα των πολιτών στο επίκεντρο της κοινής ευρωπαϊκής πολιτικής.
- ◆ Να εξαλειφθούν τα τελευταία εμπόδια στην ελεύθερη κυκλοφορία προσώπων και να ενισχυθεί η εξωτερική ασφάλεια.
- ◆ Να γίνει περισσότερο αισθητή η παρουσία της Ενιαίας Ευρώπης στη διεθνή σκηνή.
- ◆ Να γίνει πιο αποτελεσματική η διάρθρωση και η λειτουργία των θεσμικών οργάνων και πολιτικών της Ευρωπαϊκής Ένωσης στην προοπτική ένταξης νέων κρατών ως μέλη της.

Και η Συνθήκη του Άμστερνταμ έχει κριθεί από πολλές πλευρές ως ανεπαρκής για την αντιμετώπιση των κρίσιμων κοινωνικών προβλημάτων που αντιμετωπίζουν οι ευρωπαϊκές χώρες.

Τον Ιανουάριο του 1999 έντεκα από τα δεκαπέντε κράτη-μέλη της Ευρωπαϊκής Ένωσης υιοθέτησαν ως ενιαίο νόμισμα το ευρώ, το οποίο αντικατέστησε στις συναλλαγές τα εθνικά νομίσματα.

Απαραίτητη προϋπόθεση για την υιοθέτηση του ευρώ από μια χώρα ήταν να ικανοποιεί πλήρως όλα τα κριτήρια που είχαν τεθεί στο Μάαστριχτ. Η Δανία, η Σουηδία και η Μεγάλη Βρετανία δεν θέλησαν να προσχωρήσουν στην Οικονομική και Νομισματική Ένωση. Το 2002 εντάχθηκε και η Ελλάδα στις χώρες που υιοθέτησαν ως ενιαίο νόμισμα το ευρώ.

Η ελευθερία διακίνησης εμπορευμάτων

Το 1985 η Ευρωπαϊκή Κοινότητα ανέλαβε την υλοποίηση ενός απαραίτητου, αλλά και φιλόδοξου, σχεδίου: τη δημιουργία της ενιαίας Ευρωπαϊκής εσωτερικής αγοράς. Σκοπός της δημιουργίας μιας ενιαίας εσωτερικής αγοράς ήταν η

κατάργηση των δασμολογικών και άλλων εμποδίων στην ελεύθερη διακίνηση των εμπορευμάτων, των χρηματικών κεφαλαίων και των εργαζομένων.

Αν και δεν έλειψαν οι δυσκολίες και τα εμπόδια, το σχέδιο ολοκληρώθηκε, όπως προβλεπόταν, την 1η Ιανουαρίου 1993. Από την ημερομηνία αυτή έχουν καταργηθεί οι τελωνειακοί έλεγχοι και η επιβολή δασμών στα εμπορεύματα στα σύνορα μεταξύ των κρατών-μελών, ενώ έχει υιοθετηθεί κοινό δασμολόγιο για τα προϊόντα που προέρχονται από χώρες που δεν ανήκουν στην Ένωση.

Η πρόοδος αυτή έγινε δυνατή χάρη στις αποφάσεις που πάρθηκαν, από το 1989 και εξής, και οι οποίες αφορούν το φόρο προστιθέμενης αξίας και τους ειδικούς φόρους κατανάλωσης. Το νέο σύστημα φόρου προστιθέμενης αξίας, που κάνει τους ελέγχους στα σύνορα περιττούς, έχει σημαντικά πλεονεκτήματα τόσο για τις επιχειρήσεις όσο και για τους καταναλωτές. Οι επιχειρήσεις μπορούν να αγοράζουν, να πωλούν ή να επενδύουν σε οποιοδήποτε κράτος-μέλος χωρίς να υποβάλλονται σε έλεγχο ή τυπικές διαδικασίες στα ενδοκοινοτικά σύνορα. Οι πολίτες της Ένωσης έχουν τη δυνατότητα αγοράς και μεταφοράς αγαθών που προορίζονται για προσωπική τους χρήση σε όλα τα κράτη-μέλη της Ένωσης, χωρίς να ελέγχονται ή να φορολογούνται στα σύνορα.

Η ελευθερία διακίνησης πολιτών

Τα εμπόδια σχετικά με την κυκλοφορία των προσώπων μέσα στην Ευρωπαϊκή Ένωση περιορίστηκαν σημαντικά κατά τη διάρκεια της περασμένης 25ετίας. Οι ουρές των αυτοκινήτων στα σύνορα μεταξύ χωρών της Ε.Ε. ή στα αεροδρόμια ανήκουν στο παρελθόν. Οι πολίτες της Ένωσης μπορούν τώρα να ταξιδεύουν ή να μετακινούνται για τις δουλειές τους σε όλη την Ευρώπη σχεδόν σαν να βρίσκονται στην ίδια χώρα.

Η ελεύθερη κίνηση των εργαζομένων, όμως, δεν έχει προωθηθεί τόσο ριζικά όσο η ελεύθερη κίνηση των

εμπορευμάτων. Και αυτό γιατί η ελεύθερη κίνηση των εργαζομένων και η δυνατότητα εγκατάστασης και εργασίας σε οποιαδήποτε χώρα της Ένωσης επιθυμούν, επιβάλλει να ρυθμιστούν προηγουμένως πολλά ζητήματα που σχετίζονται με τα ασφαλιστικά δικαιώματα των εργαζομένων, την εναρμόνιση των κοινωνικών παροχών και επιδομάτων, την αναγνώριση των τίτλων σπουδών και των επαγγελματικών προσόντων κ.τ.λ. Σε ορισμένα από τα ζητήματα αυτά έχουν δοθεί λύσεις, σε άλλα όμως απέχουμε πολύ από την επίτευξη κοινών κανόνων.

Οι πρώτες προσπάθειες που έβαλαν τις βάσεις για να εργάζεται κανείς ελεύθερα σε άλλο κράτος-μέλος έγιναν τη δεκαετία του 1960 και αφορούσαν περιορισμένα ασφαλιστικά δικαιώματα των μεταναστών (κυρίως από τη Νότια Ιταλία) που εργάζονταν στη Γερμανία. Η προσπάθεια αναζωπυρώθηκε με τη δημιουργία της ενιαίας Ευρωπαϊκής αγοράς, χωρίς να έχει οδηγήσει ακόμη σε πλήρη ελευθερία μετακίνησης, προϋπόθεση της οποίας είναι η εναρμόνιση των εργασιακών, ασφαλιστικών και κοινωνικών δικαιωμάτων.

ΠΟΛΙΤΕΣ ΤΗΣ ΕΥΡΩΠΗΣ

Η Ευρωπαϊκή Ένωση αποτελεί ένα δύσκολο και ιστορικά ανεπανάληπτο πείραμα. Προσπαθεί να ενοποιήσει λαούς με διαφορετικές γλώσσες, παραδόσεις, πολιτιστικά στοιχεία και ιστορικές αναφορές σε ένα ενιαίο σύνολο με ειρηνικό τρόπο προτάσσοντας την οικονομική ενοποίηση.

Οφείλει, συνεπώς, με σεβασμό στις ιδιαιτερότητες κάθε λαού να δημιουργήσει ταυτόχρονα και μια νέα κοινή συνείδηση, να δημιουργήσει τον Ευρωπαϊκό Πολίτη, που θα ζει, θα συμμετέχει και θα δημιουργεί στον κοινό ευρωπαϊκό χώρο.

Η δημιουργία του Ευρωπαϊκού Πολίτη σημαίνει την πλήρη αναγνώριση των πολιτικών και κοινωνικών δικαιωμάτων, το σεβασμό της πολιτιστικής και γλωσσικής ποικιλότητας των λαών της και την αίσθηση μιας νέας κοινότητας, ενός

κοινωνικού χώρου που είναι κοινός για όλους τους πολίτες των κρατών-μελών.

Η Συνθήκη του Μάαστριχτ δημιούργησε πέρα από την ήδη αναγνωρισμένη εθνική ιθαγένεια και ταυτότητα, την ιδιότητα του ευρωπαϊού πολίτη. Οι πολίτες ενός κράτους-μέλους που ζουν σε άλλο κράτος-μέλος μπορούν στο εξής να ψηφίζουν και να εκλέγονται στις τοπικές και ευρωπαϊκές εκλογές στη χώρα διαμονής τους. Όμως, η αναγνώριση πλήρων πολιτικών και κοινωνικών δικαιωμάτων, αν και είναι απαραίτητη προϋπόθεση για την ευρωπαϊκή ενοποίηση, έχει καθυστερήσει, όπως επισημαίνεται από πολλές πλευρές πλέον, δυσανάλογα σε σχέση με την οικονομική ενοποίηση.

Η Ευρωπαϊκή Κουλτούρα επηρέαζε και συνεχίζει να επηρεάζει την ζωή των Ελλήνων πολιτών. Ακόμα και πριν η Ελλάδα εισαχθεί στην Ευρωπαϊκή Κοινότητα και στο ευρώ ο πολιτισμός της Ευρώπης διεισδύει στην ελληνική καθημερινότητα. Τα στοιχεία αυτά του πολιτισμού της τα διακρίνουμε στην ενδυμασία μας, στην διατροφή μας, στον τρόπο συμπεριφοράς μας, στην γλώσσα μας και σε όλες τις μορφές τέχνης μας. Πέρα από αυτό, η ευρωπαϊκή κουλτούρα κάνει αισθητή την παρουσία της στην άθληση μας, στην μεταφορά και στην αρχιτεκτονική των κτηρίων μας. Ένα χαρακτηριστικό παράδειγμα είναι η τάση της μόδας με βάση της οποίας ντυνόμαστε πηγάζουν κυρίως από την Γαλλία και την Ιταλία. Όσον αφορά την διατροφή μας, έχουμε εγκαταλείψει πλέον την μεσογειακή διατροφή και στρεφόμαστε προς το γρήγορο φαγητό. Επίσης, η γλώσσα μας από τη στιγμή που ήλθε σε επαφή με την ευρωπαϊκή κουλτούρα, νέες λέξεις εισήχθησαν στο ελληνικό λεξιλόγιο, καθώς κι η υποχρεωτική αγγλική γλώσσα. Άλλωστε, πολλές μορφές άθλησης, όπως το τέννις και το ράγκμπι, αλλά και αρχιτεκτονικούς ρυθμούς, όπως το μπαρόκ και το μωσαϊκό. Ταυτόχρονα, κι η ελληνική κουλτούρα επηρεάζει την ευρωπαϊκή κουλτούρα.

ΣΥΜΠΕΡΑΣΜΑΤΑ

Κατά την διάρκεια της ολοκλήρωσης της ερευνητικής εργασίας βιώσαμε μια πολύ εποικοδομητική συνεργασία μεταξύ μας, με αποτέλεσμα να κατανοήσουμε πλήρως την αίσθηση της ενότητας και ανταλλαγής απόψεων.

ΕΠΙΛΟΓΟΣ

Ολοκληρώνοντας το project νιώσαμε μεγάλη χαρά και ευτυχία, επειδή μάθαμε καινούρια πράγματα που δεν ξέραμε. Μάθαμε πολλά και χρήσιμα πράγματα για το πως λειτουργεί η Ευρωπαϊκή Ένωση που λογικά θα μας χρησιμεύσουν στην μετέπειτα ζωή μας.

ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ

- ❖ www.google.gr
- ❖ www.europa.eu/teachers-corner/15/index_el.htm
- ❖ www.clab.edc.uoc.gr/seminar/kostas_anna/dikaiomata.htm
- ❖ www.europa.eu/eu-law/treaties/index_el.htm
- ❖ www.europa.eu/about-eu/index_el.htm
- ❖ www.europa.eu/about-eu/countries/index_el.htm
- ❖ www.europa.eu/youreurope/citizens/index_el.htm
- ❖ www.hlektronika.gr/forum/showthread.php?t=64207